

“TARİHİ KENTLERDE CADDE PEYZAJI” ÇALIŞMALARI İLE İLGİLİ SEMPOZYUM KARARLARI, Lozan, 22 Haziran, 1978 ICOMOS

(Resolution of the Symposium Devoted to the Study of the "Streetspace in Historic Towns" , Lausanne, 22 June 1978, ICOMOS)

Uluslararası Anıtlar ve Ören yerleri Konseyi'nin 17 – 22 Haziran 1973 tarihleri arasında Lozan'da düzenlenen “Tarihi Kentlerde Cadde Peyzajı” Çalışmaları ile ilgili Sempozyumu'nun katılımcıları, Kendilerine gösterdiği sıcak karşılamadan dolayı ICOMOS İsviçre Ulusal Komitesi'ne içten teşekkürlerini ve toplantıyı düzenlemelerini sağlayan Federal, Kantonal ve Belediye yetkililerine şükranlarını sunmaktadır,

Ulusal Komiteler tarafından sağlanan tam dokümantasyonu, davet edilen uzmanların okuduğu belgeleri ve İsviçre'deki bir grup tarihi kente yapılan gezileri esas alarak, daha önceki ICOMOS sempozyumlarının, özellikle tarihi ve sanatsal önemi olan Merkez'lerde olanların ve Tarihi Önemi olan Merkez'lerde Trafik problemleri üzerine Graz'da düzenlenen Tavsiye ve İlke Kararlarını hatırlatarak,

Cadde'lerin kent sakinlerinin doğal çevresi olduğunu, toplumun değişmesi ile birlikte caddelerin kentsel bir olgu olduğuna dair bilincin azalıp caddelerin kalitesinin düşmesine ve asıl işlevini yitirmesine sebep olduğunu ve günümüzde kentsel ve toplumsal yaşamda caddelerin önemine dair bilincin yeniden canlandığını göz önünde tutarak, kendi başlarına fevkalade bir değer taşımasa da bir bütünün parçası olan binaların zarar gördüğünü ya da, yanlış ölçek, malzeme ve renklerin kullanıldığı kötü tasarımlar ile değiştirildiğini,

binaların asıl çizgilerinin alt üst edildiğini, varlıkların formlarının mahvolduğunu, ağaçların, çeşmelerin, tezgahların, kafe teraslarının, verandaların ve diğer cadde peyzajı unsurlarının bir bir yok olduğunu ve bunların yerini bir yığın uyumsuz cadde mobilyasının aldığını, gece gündüz her yerde sesli anonsların yapıldığını,

motorlu araç trafiğinin kent merkezinin huzur dolu dengesini tehdit ettiğini ve caddeler ile kullanıcıları arasındaki ilişkiyi bozduğunu,

trafik tıkanıklığının, er geç caddenin geleceği için önemli bir öge olan ticareti etkileyeceğini, bu süreçten kaynaklanan ve bu süreci körükleyen yeni kullanımlar ve mal spekülasyonunun kent sakinlerini meskun mahallerden kaçırarak bu meskun mahallerin canlılığını yok ettiğini,

caddelerdeki günlük yaşamın harap olduğunu, ve mekansal ve toplumsal dengesinin yok edildiğini, tarihi kentlerde caddelerin kent sakinlerinin dengesi ve kimliği için gerekli bir unsur, ve insanlığın ortak mirasının eşit derecede önemli bir unsuru olduğunu

Göz önünde tutmaktadırlar

Bu nedenle, Lozan'da düzenlenen Sempozyum'un katılımcıları aşağıdaki tavsiye kararlarını ICOMOS İcra Kurulu'nun onayına sunmaktadırlar:

Kamusal fikir ve ilgili yönetimlerin, tarihi kentlerde cadde peyzajının, şehir hayatına hem insani hem de kültürel olarak kattığı zenginlik ve dengenin yeri doldurulamaz etkisine karşı açık olmalıdırlar. Eski sokakların ilerleyen bozuluşu durdurulmalıdır ve bu amaçla binaların bakımının yapılması kesin bir şekilde zorlanmalıdır,

sokağın canlanması içsel yapıya ve evlerin ve blokların canlılığına bağlı olduğu için, sadece cephelerin yenilenmesindenense, arsa içlerine ve karakteristik orantılara dikkat edilmesi gerekir. toplumun dokusunun analiz edilmesi ve ona uygulanabilecek politikalar üzerine çalışmalar şehir planlamacılığı programlarının oluşturulması ile paralel olarak devam ettirilmelidir,

insan ölçütünü elde tutmak için, tekrar yapılandırılmış eski sokağın, sosyal oluşum çeşitliliği ve faaliyet menzili korumalıdır ve hatta yenilemelidir,

gerekli görülen fazladan herhangi bir inşaatın, çağdaş bir üslupta tasarlanması gerektiğini; eski şehirlere özgü ahenkli yapıyı hesaba katarak, trafiğin şehrin yapısına ve faaliyetlerine itaat etmesi gerektiğini. Motorlu araç trafiği, olabildiği kadar tarihi merkezden uzak tutulmalıdır. Kirlilik yaratmayacak uygun tipte ve ölçüde hızlı ve kolay bağlantılar kamu taşımacılığı tarafından sunulmalıdır,

alış-verişleri ve ticareti teşvik etmek, serbest zamanları iyileştirmek için arızasız ve çekici alanlar yayalar için ayrılmalıdır, zemin çizgilerine ve döşemelerine çok fazla önem verilmelidir; hizalı ışıklandırma çok fazla dikkatle kurulmalıdır ve reklamcılık kontrol altında olmalıdır; sokak mobilyaları tutarlı bir tasarımda olmalıdır, her şehrin özgün yapısına en iyi uyan şekilde eski şehirlerimize çağdaş yaşamın tüm getirilerinin sunulması gerekir.

Öğrenci Çeviren: Mert Erdil

Öğrenci Asistan: Gözde Şakar